9571

EL OBSERVADOR

Semanario dedicá na interes di Pueblo di Aruba

IMP. NEERLAND'S

Number suelto_Fl. 0.15
Suscripción pa cada tres luna Fl. 1.50

—REDACTOR: ADELBERT C. SCHOTBORGH
ADMINISTRACION: KLIPSTRAAT No. 275

Anuncio:
Precio según convenio.

ANJA I — Aruba, A. H, Día Juebes Mayo 16 de 1935. — No. 5

Di e semanario aki, semper lo bai un ejemplar pa Su Exc. Secretario General de S. M. La Reina di Holanda, Su Exc. Ministro di Colonias, Su Exc. Gobernador di Curacao i Hon. Sr. Gezaghebber di Aruba.

ARUBA EN DE ARUBANEN

Dank zij het veredelingsgevoel, de vooruitstrevende eigenschappen van- en de groote opofferingen welke - sommige Arubaansche ouders zich hebben getroost, mochten enkele Arubaansche jongelingen eene betere opleiding genieten dan anderen, voor wien het lot minder gunstig of gezegend was.

Tot voorbeeld strekken deze feiten. Heel onlangs mochten wij een Arubaan begroeten, die met glinsterend gevolg in Holland een diploma behaald heeft als "Meester in de Rechten." Het is een ieder bekend, dat aan het Hoofd van den Openbaren Gezondheids dienst op Curacao een Arubaan staat, die een artsdiploma bezit, behaald in Holland.

Voorts is het een groote eer en heerlijke voldoening voor Katholiek Aruba, bediend te worden door een Pastoor die Arubaan is. die tot de order der Predikers beboort, terwijl de edele afkomst of oorsprong van dezen geleerden Prelaat voor de R. K. Kerk en voor de geloovigen de beste waarborg daarstelt.

Dat er onder de Arubaansche jeugd vele flinke en leerzame koppen te vinden zijn, getuigt het feit, dat er enkele zijn die uit eigen kracht en leerzucht zich opgewerkt hebben tot voortreffelijke figuren in het Maatschappelijk leven en als Gouvernements ambtenaren, en vinden wij anderen weer, die met goed gevolg een groote studie achter den rug hebben en gediplomeerd zijn als Artsen, Onderwijzers, Inginieurs Boekhouders enz, enz.

Onder de geleerde Arubanen zijn er enkele, die hun geboortegrond vereeren,, hoog houden en liefhebben, wat lofwaardig is, maar ook treft men, alhoewel met zeldzaamheid, hier en daar eentje aan, die zelfs het feit van zijne geboorte op het nietig klein eiland verwenscht en zich daarover schaamt en beleedigd gevoeld, van wien dus hun geboorteplaats en landgenooten hoegemaand NIETS mogen verwachten, die strekken kan tot voordeel van- noc hin het belang van het eiland, hetgeen werkelijk betreurenswaardig is.

De Arubanen mogen niet vrij zijn van fouten en gebreken, maar . . . waar ter wereld treft men slechts heiligen aan en van zonde vrije criaturen? Immers nergens. Omdat Aruba eenmaal zoo klein is, komt ieders fouten en gebreken gauw en gemakkelijk in het oog, en wordt daarom aangenomen, dat men elkaars oorspr ong, elkanders pretenties, verwaandheid en grillen nauwkeurig kent.

Elke ferme Arubaan van hart en ziel bedient zich van een weegschaal om daarmede de liefde en verdienstelijkheid van ieder zijner geleerde landgenooten te wegen voor hun geboorte land, en zag men ze gaarne schitteren, uitblinken en prijken in de meest hoog denkbare posten, bij voorkeur als Specialisten en Professoren in hun geliefkoosde vakken waardoor dan alle roem en eer Aruba's naam ten goede komen hen zelven tot voldoening strekken. Trouwens bij een eenvoudige voetbal wedstrijd ondervindt men het al te duidelijk, hoe sterk de Arubanen hellen voor het Arubaansche Elftal, en ieder Arubaan, zonder onderscheid gevoelt zich als beschaamd en als een oneer, waanneer de tegenstander lukt, het van Aruba te winnen. En moet dus aangenomen worden als vaste regel, dat de Arubanen in het algemeen voor hunne landgenooten zijn en niet omgekeerd.

Dank zij de gelegenheid der studiebeurzen, welke het Gouvernement jaarijks openstelt voor de jeugd dezer eilanden der Ned. Antillen, kunnen enkele ouders met eenige opoffering hunne kinderen voor een speciaal vak laten opleiding in Holland. Deze medewerking, die zeer gewaardeerd wordt van ons Gouvernement, zou veel beter aan het doel kunnen beantwoorden, wanneer het Gouvernement nu eens al de kosten van zoo'n opleiding droeg en daarentegen de verplichte diensttijd van zes jaar te bepalen op tien of meer, stellende aldus de minder welgestelde ouders ook in de gelegenheid hunne kinderen uit te zenden, wat thans onmogelijk is voor velen, wegens de door hen te bestrijden maandelijksche onderhoudskosten, al bedragen deze kosten maar eventjes zes of zeven honderd gulden per jaar.

Het is voor ons benijdenswaardig defaciliteiten in dit opzicht der Surinamers, die beschikken zelfs over een Universiteit, terwijl het land zelve, al is het ook in omvang 4 maal zoo groot als Nederland, op economisch gebied als een lastpot kan worden beschouwd voor het Moederland. En dat zijn Aruba en Curacao zeker niet! Wat zou er een druk gebruik worden gemaakt op deze eilanden van een Universiteit! En gezien de geboren leerzucht van onze kinderen, zou zoo'n inrichting tot groot heil en welzijn kunnen leiden van Land en Volk.

"EL OBSERVADOR" SE VENDE EN MARINE BAR, SAN NICOLAS.

CRONICA GENERAL

REUNION GENERAL DI OBREROS DI ARUBA.

Dia Domingo pasá 12 di Mei Union di Obreros Arubanos a tene un mitin na terreno di Foot Ball na Dacota.

Concurrenciá tabata basta grandi. Pa banda di 11 or Sr. J. H. Eman, funcionando como Presidente temporal a jama tenida junto explicando na tur presentes, cu objeto di e reunion ai ta pa aprobá estatutonan di nos Liga, ademas nombra un directiva fiho pa firma tal estatutonan i manda nan pa Su Exc. Gobernador di Curacao pa nan aprobacion i reconocimiento di Union di Obreros Arubanos.

Na apertura di e tenida aki Sr. Eman a bisa cu e ta habriele bau auspicio di nos Bandera Nacional, considerando como un principal factor den tur sentido pa progreso di nos Union, unánimidad di ideas i sentimientos nacionales pa sostene i estrecha mas e union den Madre Patria i nos isla di Aruba. Riba proposicion di Sr. Eman, "Wien Neerlandsch Bloed" a worde toca i calurosamente a worde eleva vivat riba nos respetable Reina.

Despues a pasa pa botacion di president, cu resultado cu Sr. Eman a sali electo cu majoria aplastante di votos, siendo 481 i 4 na fabor di Sr. A. C. Schotborgh, 1 na fabor di Sr. Maart Vrooliijk i 4 en blanco.

Despues, pa peticion di audiencia votacion di vice-president, secretario, tesorero i cinco comisarios a worde hiba a cabo pa aclamacion, cuyo resultado tabata, respectivamente, Sr. A. C. Schotborgh, Sr. H. E. Lampe, Sr. W. J. Booi i Sres. Baldomero Bislick, Comisario pa San Nicolas, Jossy Arends, Comisario pa Sabaneta, Cornelis Yachagaray pa Santa Cruz, Herman Dijkhof pa Noord i Joaquin de Lange pa Stad.

Concurrencia tabata masjar animá i tur hende cu tabata presente a keda altamente satisfecho. "El Observador" pa medio di presente ta envia na Union di Obreros Arubanos su cordial saludos i mehor deseos pa su continuo progreso en bienestar di clase obrero di nos isla Aruba.

UN BON AMIGO TA BOLBE ARUBA.

Cu El Libertadordi fecha 8 a jega Aruba Dr. F. A Dussenbroek, un amigo bieuw i masjar stima pa tur nos pueblo.

Dr, Dussenbroek a caba di pasa su vacacionnan na Europa i a bolbe na Aruba pa cuminsá cu energia nobo su labor en pro di humanidad sufriendo como medico. Nos ta desea Dr. Dussenbroek bon bini entre nos pueblo, cu tanto aprecio i stimacion ta cultiva pa el i masjar hopi exito den su labor arduo y beneficioso.

UN ESTAFA.

Dia Sabra 11 di presente pa 11 or di anochi a presente den cantina di Sr. E. F. Arends na Oranjestad un individuo solicitando un botter di cognac. Despues cu e ultimo a puntra pa prijs di é botter cu a worde entrega na el, i cu el a bisa e donjo di cantina, cu no tabata necesario pa envolvé den un papel, el a pidi un paquete di cigarrillo. Na momento cu Sr. Arends a draai pa cohe e paki di cigarrillo pa entregele, e cana ja a sali corre cu e botter sin pa ga su valor na su donjo. E asunto ta den man di polis, ma ta di duda masjar si algo lo por worde haci, como no tin ningun indicacion cu bal la pena contra di e malhechor aki.

CABALLITO NA ARUBA.

Goleta "Josefa Leonor" a jega dia Domingo pasa dia 12, for di La Guaira, trayendo na bordo caballito i un Paris Wheel.

Segun nos ta informa e empresa aki cu ta di Sr. Frank Miller lo duna su prome funcion dia Bierna proximo na terrein di Foot Ball bieuw en tre 4 i 5 or di atardi.

Sr. Miller ta bisa nos cu e caballito tin aciento pa 36 hende, pero cu mas hende por bai den dje basta nan conformanan cu para. Paris Wheel si no por carga mas cu 40 hende, pa sobra e no tin mas di 10 waha cu por carga cada un 4 pasajeros. E ultimo aki segun Sr. Miller ta bisa, ta masjar bon sigura esta pa evita cualkier pasajero di hanja algun accidente. Prijs di caballito ta stipula na Fls. 0.10 pa personá i di Wiel Fls. 0.40 pa cada pasajero. Nos ta entende cu e empresa aki lo keda stad 14 dia i na San Nicolas otro 14 dia mas. Funcionnan lo dura te 11 di anochi.

ZOOALS DE REDACTIE HET ZIET.

DE STADSKLOK.

Sinds ongekende tijden, hoorde men op Aruba het bekend klankvol geluid der stadsklok de uren aangeven, zoowel bij dag als bij nacht.

De arme daglooner, de welgestelde zakenman, de onderwijzers en de schoolkinderen, de huismoeders en de keukenmeiden enz; regelen hun werk, hunne bezigheden, hun doen en laten naar de stadsklok, die haar scherp doordringend geluid tot over de meest ver afgelegen hoeken der stad verspreidt.

Een Arubaan die voor een tijdje zich van Aruba verwijdert, gevoelt zich pas thuis bij zijn terugkeer, als hij de klank hoort van de fortklok. KLOK DI FORTI. Die klok is als het ware een stuk van zijn leven geworden, , dat hij niet missen kan.

Niemand moet zich nu gaan verbeelden, dat wij hier een groot en modern uurwerk rijk zijn, dat automatisch de uren aangeeft als in de groote steden van Europa of Amerika. Neen, "up to date" zijn we niet, jammer genoeg, al zijn de plaats en menschen zoo'n kleine luxe wel dubbel waard.

In dit opzicht zijn wij erg ten achter. Dat kunnen de Arubanen niet helpen. Goed gezien hebben zij ook geen betere keuze dan dezelfde oude klok die met behulp van de menschelijke kracht haar werk verricht. Het is nu eenmaal een gewoonte geworden, dat ieder Arubaan opdat hij zich lekker thuis zou gevoelen op Aruba, zijne ooren graag spitst om te luisteren naar de aloude en toch zeer geliefde en aantrekkelijke tonen der fortklok, een niet al te groote koperen klok, welke dateert sinds de constructie van Fort Zoutman, bijgenaamd Willem I I I. Op de derde verdieping van dit gebouw kan men haar zien hangen tusschen stevige balken in, van waaruit de trillingen de lucht door klieven over de geheele stad tot ver over hare grenzen.

Zij is dezelfde klok, die tijdens den dood van wijlen den onvergetelijken en zaligen Koning Willem I I I, ten teeken van rouw en smart. gedurende 8 lange dagen hare treurtonen liet hooren, dezelfde klok weer, die nu laatst ook, onmiddellijk toen de droeve mare ons bereikt had, dat onze dierbare en zeer beweende beminde Koningin Moeder en daarna ook de alom geliefde en populaire Prins der Nederlanden het aardsche voor het eeuwige verwisseld hadden, een klaaglied over de stad deed weergalmen. De klok, die ons vertelt wanneer het etenstijd, wanneer het bedtijd is en die klaar staat om alarm te geven bij brand of bij elk gevaar en alle onverwachte gebeurtenissen.

De Arubanen hebben reden dus om die oude klok lief te hebben en zijn opgesteld dat zij goed onderbonden wordt, waar zij, namelijk de klok zelve zulke lieflijke herinneringen in zich draagt voor jong en oud, voor iedereen.

Dezer dagen gelijkt het ons alsof Aruba leeg is, wij voelen dat er iets niet in orde is. Lang behoefden wij niet na te denken om uit te vinden wat deze groote leegte veroorzaakt.

De stadsklok is ziek. Er hapert iets aan. Was het touw soms stuk getrokken? Was de klok soms zelve bezweken? Kreeg zij soms een scheur wegens de vele slagen die zij sinds vele vele jaren op haar rug krijgt? Naar wij vernemen, moet de patiente eene kleine operatie ondergaan. De toestand is niet erg te noemen. Oud en versleten als zij is, raakte de lus waaraan de klepel hangt stuk en vandaar de tegenwoordige ongewone stilte over heel het eiland. .

Daaraan de groote verwarring onder de huisvrouwen, onder de werklieden, de zakenlui, onder het scheepsvolk en zelfs onder de wetverbrekers die in hunne cellen de uren met ongeduld een voor een op de vingers tellen.

Maar wij hooren met pleizier, dat zij in reparatie is, dus op weg om weer gezond te worden.

Wij vertrouwe n dat het plaatselijk Bestuur, gezien de groote noodzakelijkheid van deze dienstklok, die voor Aruba onmisbaar is geworden en door hem zeer gewaardeerd wordt, hare reparatie zal willen bespoedigen, zoodat wij binnekort wederom van hare zuivere klank zouden kunnen genieten, hetgeen zeer tot genoegen zijn der werklieden en handlangers, huisvrouw en schoolkinderen, ook al van de vele Gouvernements ambtenaren die op het oogenblik de tijd zoek zijn en ja ongewild en onbedacht laat op hun post mogen verschijnen. Aan de patiente zelve, algeheele herstel toegewenscht!

Nadat het bovenstaande reeds ter perse was, werden wij Zaterdag elf dezer heerlijk verrast door de bekende bekoorlijke klank van de stadsklok, die ons om 3 uur p. m. vroolijk toeriep: Ik BEN ER! hetgeen wij van harte toejuichen.

TA RIJS UN TIPO NOBO DI FUNCIONARIO PUBLICO.

POR TANCREDO PINOCHET.
TRADUCI DI SPANJO.

Continuación.

Tur e cosnan bisa caba kier meen cu no solamente e hefenan di empresanan cu tá gosa di monopolio, como esnan di awa, luz, energia, gas, ferrocarril, tranvia, sino tur clase di empresa cu ta comerciá cu articulonan di primera necesidad, ta en cierto manera, como funcionario publico, pues nan tin cu sometenan na dictado di autoridad respecto na e prijs cu nan ta fiha na nan mercancia i na calidad di e sirbishi cu nan ta ofrece na publico. Ma tin algo mas ainda. Den un gran empresa cu ta ocupa cien of mil di trahadó esakinan ta hasi exigencia tin b ez cu ta considerá absolutamente írrosorio, como distitucion de un capataz, expulsion di un grupo di esnan cu ta kibra un huelga, bahamento di sueldo di hefenan alto. Den otro termino nan ta exhi i nan tin forza di nan Unionnan i di nan huelga pa nan logra, tur un reglamento, tur un politica pa empresa, na cuminsamento floho, pero cada bez cu mas energia, e masa, di trahadornan den paisnan democrático, ta bai fiscalizando cu mayor interes e politica di empresanan den cual nan ta traha. Awe en dia nan ta obliga un empresa di no duna trabau na trahadornan cu no ta pertenece na nan Union; majan nan ta impone un delegado den cada taller, pa fiscalisa cumplimiento di reglamento. Tin biaha cu empresanan ta resistí e intromision di trahadornan. Tin biaha cu hefenan ta ninga di risibí delegacion di trahadornan, pero a lo largo nan ta cede. Tur esaki ta realidad i ta un hecho. Tin razon, tin justicia, pa procede asina? Ki diferencia esencial tin den un Presidente di un linja di ferrocarril, cu ta propiedad privá i un Director di ferrocarril, cu ta propiedad di Nacion? E prome ta worde paga cu placa di Empresa i e segundo ta worde paga cu placa di Nacion. Di ki caminda ta sali e placa di un of di e otro. e privá of esun di Nacion ta sali di entradánan di empresa, di pagonan di pasajes i flete. Nan ta sali di loke publico ta paga. Tur dos empresanan, e di prome i e Oficial, ta duna e servicio igual na e mes publico, cu ta paga e servicio ei. Tur dos tin e mes responsabilidad social tanto dilanti di publico, como dilanti di trahadornan cu nan ta empleá. E hefenan di e dos empresanan ta den hecho, den esencia di trabau, funcionario publico. Nos no por comparà director di un linja di ferrocarril, ni di un planta electrica, cu ta duna luz na stad, cu un pintor, cu ta pinta cuadros i ta pidi pa nan e prijs, cu e kier. E di promé ta esencialmente, un funcionario publico i si e lubida esaki, corda ndo solo den interes economico di esnan cu a duna nan placa pa e empresà, e ta falta cu su deber i e meste worde someté na investigacion di opinion publico, di prensa i di parlamento. Director di ferrocarrilnan di Estado no por cumpra material, ni nombra personal, ni fiha sueldonan, tomando na cuenta unicamente utilidadnan di empresa. President de un linja di ferrocarril privá tampoco Por hasi esaki. Di cierto manera nan tur dos ta funcionario publico, cu solamente mester keda den nan puesto, mientras nan ta sirbi cu celo interesnan publico. I loke ta worde aplicá na alto comando di un empresa di ferrocarril, ta worde aplicá igualmente na alto comando di cualkier empresa cu ta ocupa un number grandi di trahador, por ser mas grandi e responsabilidad di e funcionario aki; mas grandi e number di trahadornan cu e ta ocupá ta, mas grandi i vasto e sirbishi ta, cu e ta ofrece na publico. Mas pronto nos entende di e manera aki e papel cu empresanan privà ta desempenja, mas liher civilizacion individualista cu ta reconocé i ampará propiedad privá, por salbé- Hefe di un gran empresa privá cu ta duna trabau na multiples obreros, ta un alto funcionario publico, i tanto su conducta, como e mes, mester worde someté na analisis publico.

FIN.

REMITIDO

EEN HEERLIJK WEDER ZIEN

DR, DUSSENBROEK is weer! in ons midden: Aruba is gansch in feeststemming en terecht ook Van Oost - tot westpunt, van Zuid- tot Noordkust wordt deze blijde gebeurtenis onder het volk met groot gejuich en geestdrift begroet.

Immers voordat deze geleerde, die zich gedurende enkele jaren voor het volk van Aruda zoo erg verdienstelijk heeft gemaakt zich TIJDELIJK zou verwijderen van dit eiland onder BELOFTE om zonder fout terug te keeren, heette het DR. DUSSENBROEK is voor het volk, en omgekeerd, het volk is voor Dr. Dussenbroek

Dokter weet dus goed, dat hij WELKOM is en meer dan dit' dat hij geliefd is door het volk van Aruba.

Enkele dagen geleden was de stemming hier allerhande bedrukt en terneergeslagen. Wat was de oorzaak van die beving onder het volk, voornamelijk onder het arme gedeelte daarvan? De oorzaak van dé groote augst die zich meester maakte van veler harten hier? Een valsch gerucht luid de, dat Dokter niet meer zou terugkomen „Dokter ondervindt tegenwerkiug. Dokter krijgt geen vergunning voor apotheek" Zoo'n ongelooflijk gerucht liep hier rond, en men wist niet wat men hoorde. Vandaar de vreeselijke terleurstelling onder groot en klein, onder gansch het Arubaansch Volk.

Het was op den laatsen dag van het jaar 1934, dat een groote menigte, ontelbaar haast; gevormd door een gedeelte slechts van zijne vele vrienden en welmeners van hem afscheid ging nemen a-b van El Libertádor. Machtig was deze manifestatie van trouw en erkentelijkheid aan dezen bekwamen geneesheer. Alles liet hij opgestapeld en gekist achter' een heele groote voorraad medicijnen van zijn apotheek moest even als de menschen geduldig op hem blijven wachten. De vacantie zou niet al te lang duren. Dit was voor het volk dat hem dan bweende één heerlijk en vaste waarborg. De Dokter zou dus woord houden en zou beslist terugkomen. Inderdaad.

Statig stoomde in den avond van den 9den dezer El Libertador de haven binnen. Daarmee verscheen onverwachts de vriend en weldoener van Aruba in levende lijve voor ieders oog. Hoe heerlijk is het wederzien! Hij is er weer om goed te doen onder het volk. Hij is er wéer om zijn volk met liefde te dienen en te helpen.

Hij, Dr. Dussenbroek, de beste vriend der armen en verlatenen, de brave vader der wezen en behoeftigen wie draágt hiervan geen kennis? Wie ontkent deze WAARHEID? Aruba is daarvan meer dan overtuigd en niettegenstaande deze schitterende hoedánigheden en het schoon doel welke hij altijd beoogd heeft, toch wordt verteld dat hiertoe bezwáar bestaat bij de bevoegde zijde

Hoe is het mogelijk? Een verbod is mogelijk voor alles wat kwaad, wat onzedelijk, gemeen en vuil is, maar is het geoorloofd om iemand te verhinderen goed te doen aan zijne medemenschen?

Dit klinkt voorwaar raar, vreemd en wat niet al. Is er soms hier of daar iemand die Dr. Dussenbroek benijdt? Eerlijk dat Dokter is in al zijn handel en wandel, zal hij ook hen die hem benijdt vergeven.

Werd niet de onschuldige Messias aan een kruis opgehangen en vermoord? Maar terzake, de Dokter is er. en hij ziet er goed uit. Hij lijkt vol goeden moed.

Een oogenschouw op zijne ontelbare vrienden op Aruda is genoeg om hem alle animo voor den goeden strijd te geven.

Niet slechts op Aruba heeft Dokter vele goede vrienden. Ook in Holland schaarde de Bond der Apothekers aan zijne zijde om met kracht te protesteeren tegen het bevorderen van monopolie op Nederlands gebiedsdeelen bij het Ministerie. Wij hopen het beste voor Dr. Dnssenbroek en zijneigen volk op Aruba staat klaar om zich te vereenigen met bedoelde Apothekers Bond in Holland, ten blijke van zijn liefde en trouw voor den verdienstelijken Medicus.

EEN GOEDE VRIEND.

NA LIGA ARUBANO DI OBRERO.

Querido amigo i compatriota nan;-

Mucho mi ta aprecia e confianza cu boso quier pone den mi como Secretario di boso Liga di Obrero. Esei ta pa mi realmente un prueba cla cu mi ta merecedor di boso aprecio en mayoria, i cu gusto mi quier corresponde e distincion ayi cu tur forza di mi energia en beneficio di boso i di boso Liga. Lo mi acepta e tarea ei cu amor i gratitud i ta du na boso e siguranza, cu lo mi atende na mi deber nan como tal cu mayor selo i actividad semper en pro di Aruba i di su jiewnan stima, pues nos tur ta jiew nos por bisa di un mes Mama, por consiguiente nos tur ta ruman un cu otro.

Mi ta congratula boso sinceramente pa e paso importante di formacion di un Liga asina, esayi ta indicacion UNICA di adelanto i progreso di nos dusji Isla.

Ma pa un liga asina tin derecho di existi i queda existi, ta necesario un cos, i esayi ta UNION i bon armonia bao tur su miembronan . Union den un liga nos por cualifica como su ALMA, cu ta invisible e inperecedero. Un hogar na unda union no ta reina, nos por ta sigur cu tardi of trempan e ta dirumba.

No tin nada mas dusji, no tin nada mas poderoso, cu Union Tin un refran masjar conoci cu ta den boca di tur hende:"Union ta haci forza". Esayi ta' sina. Sin forza nos energia ta agota i debilidad ta apodera di nos, i bon nos sabi cu debilidad ta cáusa hasta morto di un hende. Boso liga anto, p'e tin exito completo ta exigi di tur su miembro nan perseverancia, animo, actividad, selo, ma principalmente Union, cu ta duna e forza necesario p'e biba i lucha pa su propio inte, res, i como ta di un pueblo e ta, nos por llame cu derecho" interes general".

Si e pueblo di cual su miembro nan ta compone ta Catolico, Protestant, Hudiew of di cualquier otro principio religioso, esei no mester ta motivo pa terce interrupcion den su bon marcha. Proposito di e liga ta pa alcanza uniformidad bao su miembro nan cu tin pa fin principal proteccion di loque tá justo, proteccion di nan sodó i sali na defensa di nan derecho nan ariba terreno di nan trabao I valor di nan trabaò, i cuida esei nan manera bala di nan wowo, tambe pa trece bon comprendemento entre dunado nan di trabao i obrero.

Cu debido respet pa autoridad i nos tricolor holandez tan stimá cu ta flamea riba Aruba, igualmente pa tur principio nan religioso di cada hende, boso liga mester tin un solo lema p'e por existi i queda existi, i esayi ta mi ta ripití bon armonia den boso un cu otro.

Discordia ta igual cu un peste cu ta mata sin laga muestra a tras i pa cual ultimo ciencia mes ta impotente.

Si base di nos religion ta fe den Dios, base di boso liga mester ta union. Evita pues discordia i sea como ruman un cu otro, esei ta e remedi eficaz contra tal clace di peste devoradora.

Mi tin gusto di dirigi na boso un pregunta i di haci boso n'e mes tempo un comparacion agradable.

En primer lugar: Boso ta satisfecho sigur sigur di Gobierno respeta i honrado di nos querida Majestad Reina Guillermina di Holanda? Di esaqui mi ta mas cu persuadi i hasta mi ta quere fiho cu boso ta venere i stima tendiendo unicamente su principio nan loable i hecho nan noble como nos Cabez principal.

Boso liga tin pa objeto tambe pa trata di preta e lazo di amor i unidad entre Patria i Pueblo d Aruba mas i mas cerca otro, loque ta deber di cada bon cuidadano. Sigur cu no ta noticia pa boso cu nos Reina tan stima i venera ta Protestant. Tambe boso sabi cu nos Reina ta masjar justo, recto, noble den dunamento di tur clase di derecho i previlegio nan na Su pueblo sin distincion di coló, ni di raza, ni di religion, etcetera. Ayi boso tin un prueba masjar cla cu nos no mester mezcla religion den asunto nan di e tenor aquí.

E proposito di e liga ta conoci pa boso, i esayi por worde lo grá fasilmente conservando entre boso semper un bon armonia i entendimiento.

Tempo cu mi tawata chiquito, mi tawata sa pone un baraha di carta para na careda un tras di otro, doblando e carta nan net meimei, i ora cu tur tawata pará, mi tawata toca cu esun di mas atras, i tawata un pret grandi pa mi mira com un ta cai riba otro t'e ora cu tur queda na suela. Mi tawata studia manera pa comunica nan cu un hilo un cu otro, pa lamanta nan tur hunto pareew, i mi 'a logra esayi tambe. Tawata pa mi mes cos cu tur e carta nan ei t wi ta comprende otro, pasobra nan tawata lamanta pareew i nan tawata drumi pareew. Si boso liga llega asina leew cu por compare cu un baraha asina cu ta para un tras di otro, i cu tur para ora toca e hilo principal cu ta comu i ca un cu otro, i viz á versa tocando cu e ultimo tur ta drumi, anto nos por bisa cu seguridad, cu boso liga lo ta un exito completo i e resúltado nan lo ta na interes di boso mes, es decir na interes di Pueblo.

Mi ta recomenda boso pa carga semper e llavi principal di boso liga den boso corazon, e llavi cu ta habri tur porta pa boso i liga por pasa majestuosamente cu triunfo i como verdadera vencedor tur camina i tur momento.

E llavi ei ta "UNION".

Mi ta desea boso esayi cu tur forza di mi corazon i mi ta spera cu e piedra cu boso a pone DiaDomingo 12 di Mei pp. pa forma e fundeshi di boso liga, lo queda firme, i cu e edificio cu lo lamanta riba dje lo crece i florece, esparciendo espaciosamente su sombra dusji i delicioso pa cubri boso tur abao i cu boso lo cosecha di e simílla chiqiuito cu boso a caba di sembra awor, frutanan na abundancia di tal manera cu cada un di boso lo ricibi pa su parti cien por ciento.

Boso Secretario,
H. E. Lampe

CLUB CAMPIOEN HOLLANDIA Y SIMPATICO CLUB ARUBA JR.

Dia Domingo pasa pa 4:30 p.m. es dos Oncenanan aki a cuminsa lucha contra otro, pa midi nan forza atrobe.

Nos por a weita cu Aruba Jr. tabata lucha cu brillo pa por a sali vencedor.

Pero despues di half time nos a mira cu HOLLANDIA tabata superior na Aruba Jr. por consiguiente resultado di wega tabata 3—0 na fabor di HOLLANDIA.

Pa medio di presente nos ta manda nos mas sincero felicicion na e Oncena vencedor, deseando Aruba Jr. "better luck next time".

Cesar Chirino....

LA GUERRA DE LOS AMERICANISMOS

La vieja contienda entre los dos "americanismos": la disputa entre los "panamericanistas" y los "hispanomericanistas," se complica ahora con vehementes rencillas dentro de las filas del americanismo de las naciones de habla castellana y portuguesa.

La quimera es, a primera vista, por el nombre. El empeño de unir en grupo armónico y potente a las naciones americanas, con la excepción de los Estados Unidos y el Canadá ¿qué nombre ha de adoptar? En esto no tenemos tradición que seguir. Nuestros abuelos llamaban simplemente americanos a los hombres oriundos de esas naciones. En su proclama de guerra a muerte Bolívar dijo: "Americanos, contad con la vida aun cuando seáis culpables". Los llamaba americanos para distinguirlos de los "españoles y canarios". Desde Méjico hasta Buenos Aires se usaba la palabra americanos, sin más aditamento, para designar a los naturales de nuestra América. Pero los Estados Unidos adoptaron el nombre de América y se llaman a si mismos americanos. Algunos han querido ver en esto un propósito siniestro. En realidad, se llamaron americanos porque no pudieron sacar un adjetivo gentilicio del nombre de la nación. Alguien los ha llamado en español "estadounidenses", adefesio repugnante. Se llaman, pues, americanos, y nosotros los llamamos americanos del norte o norteamericanos. La palabra 'yanqui", que debería substituirse a la de "norteamericano", viene tomando, no sé por qué cierto matiz despectivo y a los yanquis no les agrada mucho que los llamen así. De modo que llamarlos yanquis y conservar para nosotros el "americano" es ya algo difícil. Todo el mundo conoce a los yanquis por americanos y a los Estados Unidos por América.

Pero nosotros somos también americanos y somos tan distintos de los yanquis como un yanqui es distinto de un japonés. El mismo epíteto de sudamericanos no nos distingue con exactitud porque los mejicanos son geograficamente norteamericanos, aunque nada tienen de yanquis. Nada vale clamar que la adopción del nombre de americanos por los habitantes de los Estados Unidos es una usurpación. Nosotros no podríamos adoptarlo sin incurrir en una usurpación análoga. Como los Estados Unidos son una sola nación politicamente, y ademas la nación más poderosa del mundo, somos nosotros los que tenemos que adoptar un nombre que nos nos distinga de los vecinos.

Y aquí comienzan los desacuerdos y disputas. Los españoles quieren que nos llamemos hispanoamericanos, los franceses pretenden que nos llamemos latinoamericanos y otros nos aplican el nombre de iberoamericanos, con la alegación de que así quedan incluídos en el grupo los primeros brasileños, a lo cual redarguyen los hispanoamerrcanistas que Portugal es, geográfica e históricamente hablando, una porción de España. Los latinoamericanistas, por su parte, dicen que el vocablo latinoamericano elude esos inconvenientes.

Algunos pensarán que todas estas disputas son ociosas y que nada importa el nombre que se le ponga a la cosa con tal de que ésta exista y prospere. Pero no es así. En este caso el nombre es lo fundamental, es la base de uná política, no nuestsa, sino extranjera. Todos esos "americanismos" son exóticos, de importación europea, como es puramente yanqui el panamericanismo. En realidad es posible dudar hasta de que los americanos tengan el deseo de adoptar un nombre común que los ligue en unidad política o síquiera sentimental. Nosotros somos una reproducción de España. España, al cabo de siglos, no es una nación homogénea y quizás no llegaría serlo nunca. Es un conjunto de naciones distintas, hostiles a veces las unas a las otras. Por más que digan algunos, tampoco en América hay homogeniedad. No es cierto que todo nos une y nada nos separa. Los estrechos localismos que se extienden a veces y se petrifican en duro nacionalismo, nos apartan con violencia. En esto hemos retrocedido de la situación en que nos encontrabamos a comienzos del siglo diecinueve, cuando todos éramos "americanos". Hoy a las naciones del sur les importa poco que a Cuba o a Santo Domingo o a la América del centro, se la lleve el diablo. En todas partes de nuestra América impera un provincialismo que parece difícil de curar; y por eso en ninguna parte la mayoría de los ciudadanos piensan en americanismo de ninguna clase.

Todos esos americanismos son

hoy día manejos extranjeros. Los europeos que quieren en sanchar y afianzar su influencia en América fomentan y propagan el hispanoamericanismo y el latinoamericanismo y el iberoamericanismo, más o menos por los mismos métodos y con la misma astucia y perseverancia con que recomiendan y ponderan lo suculento tales conservas alimenticias o las virtudes de cual agua de tocador. En realidad no parecen tan peligrosos; ni tan armados de uñas como cierta variedad del panamericanismo militante, contra el cual se dirigen, en resumidas cuentas Si Europa sobrevive a sus calamidades de hoy, tendrá que contender con los Estados Unidos, y la América española será el campo de batalla comercial. El papel que se nos reserva en esta lucha futura es el de botín del vencedor. Si no abrimos los ojos a tiempo y establecemos por nuestra cuenta un americanismo genuino y autóctono, llámese como se llamare, cuando percatemos estaremos convertidos en vasallos de amos distantes y extranjeros.

He aquí cómo un gran ideal de América, la concordia y la armonía entre las naciones del continente, se convierte de pronto en añagaza de las potestades mercantiles y bancarias de ambos mundos. He aquí cómo el generoso americanismo de Bolívar se convertiría en un arma contra América.

JESUS SEMPRUM.

LIJST VAN ONAFGEHAALDB STUKKEN TEN POSTKANTORE OP ARUBA.

Brieven:

C. Alexander' J.P. A'exander (2', Valeria Alexander, Gregoria M. de Alberty Ezekiel Andrews, Nicolina Arias, Aubrey Arindell, Agatha Austin. Viola Bab, Owen Banfield (2), Rosa Batista, Veronica Belfon, Irene Bengamin, Martiena Bernabela, J.P. Boekhoudt, Ocanpo Boekhoudt, Claris Bristol, Alfred Bryson, Sarah Brison.

Alice Daniel, Johan . A Capriles, Clarita Croes, Parmenio Croes, Orlando Cumberbatch, Granville C Davis, Minguel Dias, Domenico D Vecha, Amelia Dijkhoff.

Cyrill Earle, Eugene Earl, Manuel Enríques (rebut).

Ahata Fabian (rebut), Manuel Faulborn (2)' Nicolas Frank, Rosita Frank, Paclo Fuentes.

Rafael J. Carcia, Helena German Megarts Gomez, Metchell van Heynegen, Maximiliano Hoeverisz, Japhas Hutchínson, Jonh David Hynes

International General Electric, S. A., E.C. Isselt (2).

Annastasia Jacobino, Francisco Janga Rose Julien, Hermon Job Plasida Kelly, Friedrich Kiebies M. A. La Cruz. Antonio Laveist, (ongefr). Juanita Leiba(2), Elia Ne. Lew.

Johanees Mackaai' Josef Maduro' Sisília Maduro, Venancio Maduro Maria Manuel Luís Maria Mercano Alberto S. Marina, Abiail Martis Igantius May ot, Voila Mul er, Nazie Nyers.

Edgar Ollvet, Mary Ollivierre, Johni Ramsey (2, Minto Redock, Ana. Maria Regalea (2), Maria Reina, George Richardson, Juan Rojas p e. Cruz, Maria Hudson.

John J. Saitch, Hecules Sontiago Leoa Samuel, Carmelo Semeleer Samuel Slater, Hercules Sentiago, Bernado Simon. Oscar Solano, S.Svenningsen.

Albertina Thomas(2), Joseph K Trieakey.

Anegi Welman, w.Elliot Williams, Artur, Harold Williams Wilfred William Augustin Wilson, Marcel Wilson, Wilson y Perreíra(2), Enrina Zink, Geoge Zorgvol.

Drukwerken:

Nelly Alen, Athur Arrindell, J.L Běrlinski, Clora G. Caines, G. Thomas, A. Daniel, Freddy Dickson, Richard Enser, Dorothy Francis Rafael Garcia, Felix Hernandes, Patrick Hutchinson, Irene Jackson. Herman job, Pedro Kock, G. Latham, Jaues Adolphus, Me Kie Julianita de Montaner Frances O. Olivier, James Plato, Walter E Rawlíns (2), John Richards, Francis Jos, Sonhgui, L.I. Wiemen, Wilfred Williams.

Aangeteekende stukken: Lorenzo Dirksz, Nicolas Rojas.

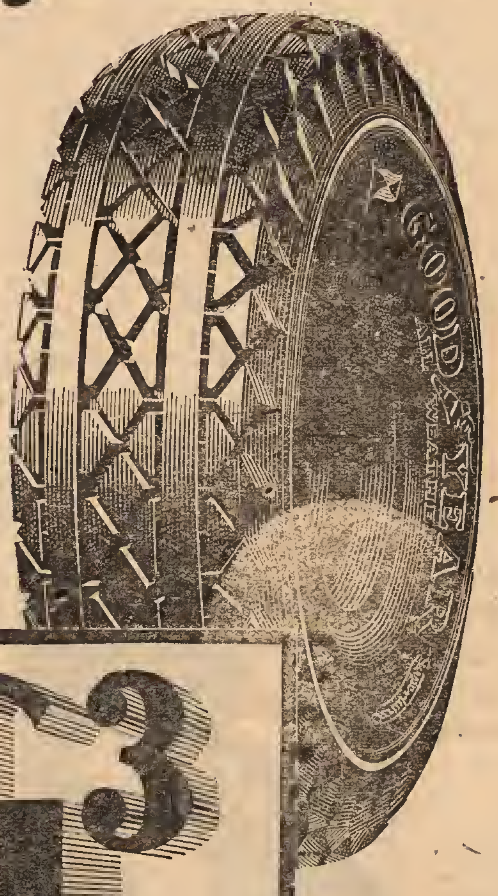
Postpakketten:

Granville O. Davis (2).

Aruba, den 6n Mei 1935

No Compre Neumáticos

hasta que no haya visto este gran nuevo de Goodyear

El mejor neumático jamás fabricado por

GOODYEAR

Que le Suministra un

43% DE MAS RECORRIDO SIN PATINAJE

. . ¡SIN EMBARGO,
No Cuesta Más!

G3

Ud. necesita el agarre adicional, más rapidez en las paradas, más seguridad en los caminos modernos que suministra este neumático.

328

S. N. ECURY
Authorized dealer,
ARUBA N.W.I.